

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી
સ્કૂલ ઓફ કોમર્સ એન્ડ મેનેજમેન્ટ
T.Y. B.Com.
આંકડાશાસ્ત્ર

યુનિટ	વિષયવસ્તુના મુદ્દા
1.	<p>માહિતી : એકત્રીકરણ અને પ્રાપ્તિસ્થાનો</p> <ul style="list-style-type: none"> - પ્રાસ્તાવિક - માહિતીના પ્રકારો : <ul style="list-style-type: none"> - પ્રાથમિક માહિતી - ગૌણ માહિતી - પ્રાથમિક અને ગૌણ માહિતી વચ્ચેનો તફાવત - પ્રાથમિક માહિતી એકત્રીકરણની પદ્ધતિઓ <ol style="list-style-type: none"> 1. આગણકો દ્વારા ભરેલા માહિતી પત્રકો 2. ટપાલ દ્વારા મોકલેલી પ્રશ્નાવલી 3. રૂબરૂ મુલાકાત દ્વારા સીધી તપાસ 4. અન્ય પદ્ધતિઓ - આદર્શ પ્રશ્નાવલીના ગુણધર્મો - ગૌણ માહિતીના પ્રાપ્તિસ્થાનો <p>(B) સરેરાશ :</p> <ul style="list-style-type: none"> - વ્યાખ્યા - સરેરાશના કાર્યો - આદર્શ સરેરાશના લક્ષણો - સમાંતર મધ્યકના ઉદાહરણો <p>(C) પ્રસારમાન :</p> <ul style="list-style-type: none"> - પ્રસારનો અર્થ - નિરપેક્ષ અને સાપેક્ષ પ્રસાર - પ્રમાણિત વિચલન - વિચરણ - ઉદાહરણ - સ્વાધ્યાય
2.	<p>મધ્યવર્તી સ્થિતિ અને પ્રસારમાન માપ</p> <ul style="list-style-type: none"> - મધ્યવર્તી સ્થિતિનો અર્થ - સારી સરેરાશના લક્ષણો - મધ્યક <ul style="list-style-type: none"> ▪ અર્થ ▪ લાભ

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ગેરલાભ - મિશ્ર મધ્યક અને ભારિત મધ્યક - ગુણોત્તર મધ્યક <ul style="list-style-type: none"> ▪ અર્થ ▪ લાભ ▪ ગેરલાભ - સ્થાનિય સરેરાશના માપ <ul style="list-style-type: none"> ▪ મધ્યસ્થ - અર્થ, લાભ, ગેરલાભ ▪ ચતુર્થાંકો- અર્થ, લાભ, ગેરલાભ ▪ દશાંશકો- અર્થ, લાભ, ગેરલાભ ▪ શતાંશકો - અર્થ, લાભ, ગેરલાભ - બહુલક - અર્થ, લાભ, ગેરલાભ, આલેખની રીત - મધ્યક, મધ્યસ્થ અને બહુલકનો તુલનાત્મક અભ્યાસ - પ્રસારમાનનો અર્થ અને લક્ષણો - નિરપેક્ષ અને સાપેક્ષ માપનો ખ્યાલ - પ્રસારમાન : નિરપેક્ષ અને સાપેક્ષ માપો <ul style="list-style-type: none"> ▪ વિસ્તાર ▪ ચતુર્થક વિચલન ▪ સરેરાશ વિચલન ▪ પ્રમાણિત વિચલન - મિશ્ર પ્રમાણિત વિચલન - ઉદાહરણ - સ્વાધ્યાય
3.	નિદર્શ પદ્ધતિઓ
	<ul style="list-style-type: none"> - સમષ્ટિ અને નિદર્શ : અર્થ - સમષ્ટિ તપાસ અને નિદર્શ તપાસ - નિદર્શની જરૂરિયાત - આદર્શ નિદર્શના લક્ષણો - નિદર્શનું કદ નક્કી કરવા માટેના મુદ્દા - નિદર્શ પદ્ધતિઓ <ul style="list-style-type: none"> ▪ સરળ યાદ્ધૃષ્ટીક નિદર્શન ▪ સ્તરીત યાદ્ધૃષ્ટીક નિદર્શન ▪ યદીક યાદ્ધૃષ્ટીક નિદર્શન - ઉદાહરણ - સ્વાધ્યાય
4.	સંભાવના અને ગાણિતિક અપેક્ષા
	<p>(A) સંભાવના :</p> <ul style="list-style-type: none"> - પ્રસ્તાવના - સંભાવનાની વ્યાખ્યાઓ - સંભાવનામાં ઉપયોગી પદોની વ્યાખ્યાઓ

	<ul style="list-style-type: none"> - સંભાવનાના પ્રમેયો (સરવાળા તથા ગુણાકારના નિયમો) - બેઇઝનું પ્રમેય (B) ગાણિતિક અપેક્ષા : - વ્યાખ્યા - અસતત ચલ અને સતત ચલનું ગાણિતિક અનુમાન - ગાણિતિક અનુમાનના પ્રમેય - ઉદાહરણ - સ્વાધ્યાય
5.	અસતત સંભાવના વિતરણ
6.	સતત સંભાવના વિતરણ
	<ul style="list-style-type: none"> - પ્રામાણ્ય વિતરણ : પ્રસ્તાવના, સંભાવના ઘટત્વ વિધેય - પ્રમાણિત પ્રામાણ્ય ચલ અને પ્રમાણિત પ્રામાણ્ય વિતરણ - પ્રમાણિત પ્રામાણ્ય વક્રના કોષ્ટક પરથી સંભાવના શોધવાની પદ્ધતિ - પ્રામાણ્ય અને પ્રમાણિત પ્રામાણ્ય વિતરણના ગુણધર્મો - ઉદાહરણ - સ્વાધ્યાય
7.	સહસંબંધ
	<ul style="list-style-type: none"> - અર્થ - સહસંબંધના પ્રકારો - સહસંબંધની ઉપયોગિતા - સહસંબંધના અભ્યાસની રીતો : <ol style="list-style-type: none"> 1. વિકર્ણ આકૃતિની રીત 2. કાર્લ પિયર્સનની રીત 3. સ્પિયરમેનના ક્રમાંકની રીત - સહસંબંધાંકની લાક્ષણિકતાઓ - સંભવિત દોષ - ઉદાહરણો - સ્વાધ્યાય
8.	ગુણાત્મક સંબંધ
	<ul style="list-style-type: none"> - અર્થ - ગુણાત્મક સંબંધ માટેના સંકેત - માહિતીની સંગતતા - ગુણાત્મક સંબંધના પ્રકારો - ગુણાત્મક સંબંધના અભ્યાસની રીતો <ul style="list-style-type: none"> ▪ અવલોકિત આવૃત્તિ અને અપેક્ષિત આવૃત્તિની સરખામણીની રીત

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ પ્રમાણની રીત ▪ યુલની રીત <p>- ઉદાહરણ</p> <p>- સ્વાધ્યાય</p>
9.	નિયત સંબંધ
	<p>- અર્થ</p> <p>- નિયત સંબંધ રેખાઓ</p> <p>- નિયત સંબંધ રેખાઓના વર્ગીકરણ</p> <p>- નિયત સંબંધની ગણતરી</p> <p>- નિયત સંબંધાંકની લાક્ષણિકતાઓ</p> <p>- નિયત સંબંધની ઉપયોગિતાઓ</p> <p>- સહસંબંધ અને નિયતસંબંધ વચ્ચેનો તફાવત</p> <p>- ઉદાહરણ</p> <p>- સ્વાધ્યાય</p>
10.	સામાયિક શ્રેણી
	<p>- અર્થ, ઉપયોગો</p> <p>- સામાયિક શ્રેણીના ઘટકો</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. વલણ 2. મોસમી વધઘટ 3. ચક્રીય વધઘટ 4. અનિશ્ચિત વધઘટ <p>- વલણ : વલણ માપવાની રીતો</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. આલેખની રીત 2. ન્યુનતમ વર્ગોની રીત 3. ચલિત સરેરાશની રીત <p>- મોસમી વધઘટ : મોસમી વધઘટ માપવાની રીતો :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. સાદી સરેરાશની રીત 2. ચલિત સરેરાશની રીત <p>- ઉદાહરણ</p> <p>- સ્વાધ્યાય</p>
11.	ધંધાકીય પૂર્વાનુમાન
	<p>- ધંધાકીય પૂર્વાનુમાનનો અર્થ અને ઉપયોગો</p> <p>- પૂર્વાનુમાનના પ્રકાર</p> <p>- ધંધાકીય પૂર્વાનુમાનની ઉપયોગિતા</p> <p>- ધંધાકીય પૂર્વાનુમાનની રીત</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ન્યુનતમ વર્ગોની રીત ▪ ધાતાકીય સરખીકરણની રીત <p>- ઉદાહરણ</p> <p>- સ્વાધ્યાય</p>

12.	સૂચક આંક
	<ul style="list-style-type: none"> - અર્થ, લક્ષણો, ઉપયોગિતા, મર્યાદા - જથ્થાબંધ ભાવનો સૂચક આંક - સૂચક આંકની ગણતરીની રીતો - સૂચક આંકના પરીક્ષણો - જીવન નિર્વાહ સૂચક આંક - ઉદાહરણ - સ્વાધ્યાય
13.	નિર્ણયના સિદ્ધાંતો
	<ul style="list-style-type: none"> - પ્રસ્તાવના - અર્થ - ઉપયોગિતા અને મર્યાદા - નિર્ણય સિદ્ધાંતનું માળખું <ol style="list-style-type: none"> 1. ક્રિયાપથ 2. પરિસ્થિતિ 3. પરિણામ 4. વળતર (નફો-નુકશાન) શ્રેણિક - અનિશ્ચિતતા હેઠળ નિર્ણાયકતા તથા તેની પદ્ધતિ <ol style="list-style-type: none"> 1. ગુરુ ગુરુ નિયમ 2. લઘુ ગુરુ નિયમ 3. લાપ્લાસનો નિયમ 4. હર્વીઝનો નિયમ 5. ગુરુ લઘુ નિયમ - જોખમ હેઠળ નિર્ણાયકતા તથા તેની પદ્ધતિ <ol style="list-style-type: none"> 1. અપેક્ષિત નાણાકીય કિંમતનો નિયમ 2. અપેક્ષિત તક નુકશાનનો નિયમ - ઉદાહરણ - સ્વાધ્યાય
14.	આંકડાશાસ્ત્રીય ગુણવત્તા નિયંત્રણ
	<ul style="list-style-type: none"> - ગુણવત્તા અને ગુણવત્તા નિયંત્રણનો અર્થ - ગુણવત્તા નિયંત્રણના ઉપયોગો - ગુણવત્તામાં વિવિધતા - ગુણવત્તા નિયંત્રણના આલેખનો સિદ્ધાંત - સાનુંકમનો સિદ્ધાંત - ચલનાત્મક આલેખો - ગુણાત્મક આલેખો - ચલનાત્મક આલેખો અને ગુણાત્મક આલેખો વચ્ચેનો તફાવત - ઉદાહરણ - સ્વાધ્યાય